

На основу члана 62. став 1. тачка 4) и члана 66. став 3. Закона о националним саветима националних мањина („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 20/14 – одлука УС, 55/14 и 47/18),

Републичка изборна комисија, на седници одржаној 21. августа 2018. године, донела је

П Р А В И Л А

О РАДУ БИРАЧКИХ ОДБОРА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ НЕПОСРЕДНИХ ИЗБОРА ЗА ЧЛАНОВЕ НАЦИОНАЛНИХ САВЕТА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилима ближе се уређује рад бирачких одбора, образованих у складу са Упутством за спровођење непосредних избора за чланове националних савета националних мањина („Службени гласник РС“, број 57/18 – пречишћен текст), на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на непосредним изборима за чланове националних савета националних мањина (у даљем тексту: избори).

Члан 2.

(1) Бирачки одбор непосредно спроводи гласање на бирачком месту, обезбеђује правилност и тајност гласања, утврђује резултате гласања на бирачком месту и обавља друге послове у складу са законом, Упутством за спровођење непосредних избора за чланове националних савета националних мањина и овим правилима.

(2) Бирачки одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

(3) Рад бирачког одбора је јаван.

(4) Док је бирачко место отворено и док траје гласање, сви чланови бирачког одбора или њихови заменици морају да буду на бирачком месту.

(5) Сви чланови и заменици чланова бирачког одбора су дужни да на бирачком месту све време и на видном месту носе идентификационе картице које им обезбеђује Републичка изборна комисија.

(6) Члановима бирачког одбора који су одређени да рукују спрејом с невидљивим мастилом, а гласају на другом бирачком месту, омогућује се да на њиховом бирачком месту гласају уз решење о именовању за члана бирачког одбора.

II. ПРИЈЕМ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 3.

(1) Радна тела Републичке изборне комисије (у даљем тексту: Радно тело) и општински/градски органи управе дужни су да изборни материјал за спровођење гласања на бирачком месту предају бирачким одборима најкасније 48 часова пре дана одржавања избора.

(2) Списак изборног материјала који се предаје сваком бирачком одбору за спровођење избора садржан је у записнику о примопредаји

изборног материјала пре гласања између Радног тела и бирачког одбора чији образац прописује Републичка изборна комисија.

Члан 4.

(1) Осим материјала наведеног у записнику о примопредаји изборног материјала пре гласања између Радног тела и бирачког одбора, бирачком одбору се приликом примопредаје изборног материјала пре гласања доставља и контролни формулар за логичко-рачунско слагање резултата гласања на бирачком месту, чији је образац у прилогу и саставни је део ових правила.

(2) Општински/градски орган управе обезбеђује за сваки бирачки одбор онолико образаца контролног формулара за колико се националних савета гласа на сваком бирачком месту.

III. ПРИПРЕМА ЗА ПОЧЕТАК ГЛАСАЊА

Члан 5.

(1) На дан избора бирачки одбор се састаје у 6,00 часова на бирачком месту, да би се извршиле припреме за почетак гласања.

(2) Чланови бирачког одбора припремају почетак гласања следећим редоследом: отварају врећу са изборним материјалом запечаћену сигурносном затворницом, утврђују да ли је примљени материјал за гласање исправан и потпун, уређују бирачко место и договарају се о начину рада и подели задужења приликом спровођења гласања.

(3) Сигурносну затворницу која је скинута са вреће са изборним материјалом, бирачки одбор обавезно предаје Радном телу приликом примопредаје изборног материјала после гласања.

а) Утврђивање потпуности и исправности изборног материјала

Члан 6.

(1) Примљени изборни материјал бирачки одбор упоређује са стањем из записника о примопредаји изборног материјала пре гласања између Радног тела и бирачког одбора и тако утврђује да ли је примљени материјал потпун и исправан.

(2) Ако нешто од изборног материјала недостаје, бирачки одбор то констатује у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на изборима за чланове националног савета одређене националне мањине (у даљем тексту: записник о раду бирачког одбора) и о томе одмах обавештава Радно тело.

(3) Ако бирачком одбору није уручен довољан број гласачких листића, он отвара бирачко место са гласачким листићима које поседује, а остатак ће му бити достављен у току гласања.

б) Уређивање бирачког места

Члан 7.

(1) Чланови бирачког одбора уређују бирачко место тако што видно истичу број и назив бирачког места, извод из Решења о одређивању бирачких места и Народну заставу Републике Србије, као и збирне изборне

листе кандидата за чланове сваког националног савета који се бира на бирачком месту.

(2) Бирачки одбор, потом, уређује просторију за гласање тако да од улаза до гласачке кутије, места за обављање изборних радњи буду постављена следећим редоследом:

1) место на коме члан бирачког одбора рукује УВ лампом;

2) место на коме се утврђује идентитет бирача;

3) место на коме се налазе изводи из посебних бирачких спискова за гласање на бирачком месту (у даљем тексту: извод из бирачког списка) за сваки национални савет који се бира на бирачком месту и посебни изводи из бирачког списка за гласање бирача на одслужењу војног рока, војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије;

4) место на коме се уручује гласачки листић;

5) место на коме члан бирачког одбора рукује спрејом за обележавање прста бирача;

6) паравани за гласање, који морају бити тако постављени да обезбеде тајност гласања;

7) гласачка кутија.

Члан 8.

(1) Бирачки одбор проверава да ли су на бирачком месту и на 50 метара од бирачког места истакнути симболи предлагача изборних листа и други изборни пропагандни материјал.

(2) Ако је на бирачком месту и на 50 метара од бирачког места истакнут изборни пропагандни материјал, бирачки одбор га сам уклања или, ако није у могућности сам да га уклони, о потреби да се материјал уклони обавештава Радно тело, које се захтевом за уклањање обраћа надлежној општинској/градској комуналној служби.

в) Договор о подели рада

Члан 9.

Чланови бирачког одбора договарају се о подели рада, при чему је најважније да се утврди који ће чланови, односно заменици чланова, бити задужени за спровођење следећих радњи:

1) руковање УВ лампом;

2) утврђивање идентитета бирача;

3) руковање изводима из бирачког списка за сваки национални савет који се бира на бирачком месту и посебним изводима из бирачког списка за гласање бирача на одслужењу војног рока, војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије;

4) чување и уручивање гласачких листића;

5) руковање спрејом за обележавање прста бирача;

6) поучавање бирача о томе како се гласа.

Члан 10.

(1) Пре отварања бирачког места, председник бирачког одбора у Записник о раду бирачког одбора уноси имена присутних чланова и заменика чланова бирачког одбора.

(2) Осим уписивања присутних чланова и заменика чланова бирачког одбора у Записник о раду бирачког одбора, председник бирачког одбора је дужан да имена присутних чланова и заменика чланова бирачког одбора упише у евиденцију о присутности на бирачком месту, коју потписују присутни чланови и заменици чланова бирачких одбора.

(3) Евиденција из става 2. овог члана служи као основ за исплату накнада за рад у бирачком одбору.

IV. ОТВАРАЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА

Члан 11.

(1) Пошто обави припреме за спровођење гласања, бирачки одбор утврђује да гласање може да почне, и то констатује у Записнику о раду бирачког одбора.

(2) Бирачко место се отвара у 7,00 часова на дан одржавања избора.

Провера исправности гласачке кутије

Члан 12.

(1) На бирачком месту налази се једна гласачка кутија, која се користи за гласање на изборима за чланове свих националних савета који се бирају на бирачком месту.

(2) Провера исправности гласачке кутије врши се у присуству првог бирача који дође на бирачко место, а резултат провере уписује се у контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (у даљем тексту: Контролни лист).

(3) Поступак провере се обавља следећим редоследом:

1) када на бирачко место приступи први бирач који није члан бирачког одбора, бирачки одбор ће извршити проверу УВ лампом, утврдиће његов идентитет и утврдиће да ли је уписан у неки од извода из бирачког списка;

2) у присуству тог бирача бирачки одбор проверава да ли је гласачка кутија исправна и празна;

3) попуњава се Контролни лист, у који се уписује у који извод из бирачког списка и под којим редним бројем је бирач уписан, након чега Контролни лист потписују сви чланови, односно заменици чланова бирачког одбора и бирач који је први дошао на бирачко место;

4) у присуству првог бирача, Контролни лист се убацује у гласачку кутију, која се након тога затвара и печати јемствеником и печатним воском;

5) све извршене радње бирачки одбор констатује **у свим записницима** о раду бирачког одбора за сваки национални савет који се бира на бирачком месту.

Члан 13.

Провера исправности гласачке кутије не може се вршити у присуству бирача за кога је, након провере УВ лампом, утврђено да је гласао на другом бирачком месту, који нема важећу јавну исправу за утврђивање идентитета, или који није уписан ни у један извод из бирачког списка.

V. ГЛАСАЊЕ НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 14.

Када бирач дође на бирачко место, бирачки одбор је дужан да предузме следеће радње: проверу да ли је бирач гласао на другом бирачком месту, утврђивање идентитета бирача, проверу да ли је бирач уписан у неки од извода из бирачког списка, уручивање гласачког листића, обележавање бирача спрејом и поучавање бирача о начину гласања.

а) Провера да ли је бирач гласао на другом бирачком месту

Члан 15.

(1) Када уђе на бирачко место, бирач прилази члану бирачког одбора са УВ лампом, који проверава да ли је кажипрст десне руке бирача већ обележен невидљивим мастилом.

(2) За случај да бирач нема кажипрст десне руке, проверава се да ли су невидљивим мастилом обележени остали прсти десне руке, а ако бирач нема десну руку, проверава се да ли су невидљивим мастилом обележени прсти леве руке.

(3) Ако се након провере УВ лампом утврди да је бирач гласао на другом бирачком месту, он не може да гласа и дужан је да без одлагања напусти бирачко место.

б) Утврђивање идентитета бирача

Члан 16.

(1) Пошто се утврди да бирач није гласао, он прилази следећем члану бирачког одбора, саопштава му своје име и презиме, предаје му обавештење о дану и времену одржавања избора, уколико га поседује, и доказује свој идентитет.

(2) Бирач може да приступи гласању и без обавештења о дану и времену одржавања избора и бирачки одбор не може да га услови показивањем тог обавештења, већ мора да приступи проналажењу бирача у изводу из бирачког списка према доступним подацима о бирачу из његовог документа којим доказује идентитет.

(3) Бирач не може да гласа ако не поднесе доказ о свом идентитету.

(4) Свој идентитет бирач доказује важећом личном картом или важећом путном исправом (пасошем).

(5) Бирачки одбор треба да омогући гласање бирачу који свој идентитет доказује личном картом са истеклим роком важења, под условом да приложи потврду Министарства унутрашњих послова о поднетом захтеву за издавање нове личне карте.

(6) У случају да на бирачко место дође бирач који поседује важећи документ из става 4. овог члана у којем је наведено друго презиме у односу на презиме наведено у изводу из бирачког списка, бирачки одбор треба том бирачу да омогући да гласа, без обзира на ту околност, под условом да на основу слике бирача и јединственог матичног броја грађана у документу којим доказује свој идентитет може да утврди да је у питању лице које је уписано у извод из бирачког списка.

(7) Бирач који је уписан у посебан извод из бирачког списка за гласање бирача на одслужењу војног рока, војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, свој идентитет може да докаже и војном књижицом која садржи слику бирача и његов јединствени матични број грађана.

(8) Бирач који гласа на бирачком месту унутар завода за извршење заводских санкција, свој идентитет може да докаже и одговарајућом исправом коју му издаје Управа за извршење кривичних санкција.

в) Утврђивање да ли је бирач уписан у извод из бирачког списка и уручивање гласачког листића

Члан 17.

(1) Када се утврди његов идентитет, бирач саопштава којој националној мањини припада и прилази члану бирачког одбора који је задужен за руковање изводом из бирачког списка за ту националну мањину, односно члану бирачког одбора који рукује одговарајућим посебним изводом из бирачког списка за гласање бирача на одслужењу војног рока, војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, који проналази бирача у изводу из бирачког списка и заокружује редни број испред имена бирача, након чега се бирач потписује на одговарајућем месту у изводу из бирачког списка. Пошто се бирач потпише, члан бирачког одбора му уручује гласачки листић.

(2) Бирач који је писмен и који је у стању да својеручно напише своје име и презиме, потписује се тако што својеручно исписује свој потпис на одговарајућем месту у изводу из бирачког списка.

(3) Бирач који услед телесне или сензорне онеспособљености (бирач са инвалидитетом) није у стању да својеручно напише своје име и презиме у изводу из бирачког списка, потписује се тако што ће на одговарајуће место у изводу из бирачког списка отиснути печат који садржи податке о његовом личном идентитету, односно печат са угравираним потписом.

(4) Бирач који није писмен, односно бирач са инвалидитетом који не поседује печат који садржи податке о његовом личном идентитету, односно печат са угравираним потписом, не потписује се у изводу из бирачког списка, већ то уместо њега чини његов помагач којег доводи са собом на бирачко место ради попуњавања гласачког листића.

(5) Одредбе ст. 2. до 4. овог члана сходно се примењују и у случају гласања бирача ван бирачког места.

Члан 18.

(1) Бирачки одбор не сме да врши никаква дописивања или друге промене у изводима из бирачког списка.

(2) Бирачки одбор не сме да дозволи да гласа лице које није уписано ни у један извод из бирачког списка.

(3) Бирачки одбор не сме да допише у извод из бирачког списка лице које није уписано у извод, без обзира на то што лице тврди да гласа на том бирачком месту, или што га чланови бирачког одбора лично познају.

Члан 19.

(1) Бирач може да гласа само једанпут.

(2) Ниједно лице не може добити више од једног гласачког листића, нити је допуштено да једно лице гласа уместо другог лица. Гласање уз помоћ помагача из члана 24. ових правила не сматра се гласањем уместо другог лица.

г) Употреба спреја

Члан 20.

(1) Тек када му се уручи гласачки листић, бирач прилази члану бирачког одбора који му специјалним спрејом обележава кажипрст десне руке испод корена нокта као знак да је гласао.

(2) Бирачу који нема кажипрст десне руке биће обележен следећи доступан прст удесно и коначно палац те руке, испод корена нокта.

(3) Бирачу који нема десну шаку, биће обележен кажипрст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке, испод корена нокта.

(4) Ако није могуће да се тако обележе прсти бирача, обележавање се не обавља.

д) Попуњавање гласачког листића

Члан 21.

(1) Бирач попуњава гласачки листић иза паравана за гласање пошто га члан бирачког одбора поучи о начину гласања.

(2) Члан бирачког одбора ће посебно упозорити бирача:

1) да може да гласа само за једну изборну листу, заокруживањем редног броја испред назива те изборне листе;

2) да је гласање тајно и да се обавља иза паравана за гласање;

3) да је гласање слободно и да нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што јесте или није гласао или да тражи од бирача да се изјасни зашто је и за кога гласао.

(3) Пошто попуни гласачки листић, бирач сâм пресавија гласачки листић тако да се не види како је гласао и ставља гласачки листић у гласачку кутију, а затим напушта бирачко место.

Члан 22.

(1) Бирачки одбор је дужан да се стара о обезбеђивању тајности гласања.

(2) Бирачки одбор је дужан да организује гласање тако да нико не може видети како бирач попуњава гласачки листић.

(3) У просторији у којој се гласа може бити присутно само онолико бирача колико има места на којима је обезбеђена тајност гласања.

VI. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ГЛАСАЊЕ ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ, НЕПИСМЕНИХ И СПРЕЧЕНИХ ЛИЦА

Члан 23.

(1) Бирачки одбор је дужан да особи која се креће уз помоћ пса водича и има одговарајућу исправу за кретање уз помоћ пса водича, омогући слободан приступ објекту у којем је бирачко место и самом бирачком месту, као објекту у јавној употреби, како је то прописано Законом о кретању уз помоћ пса водича.

(2) Под одговарајућом исправом за кретање уз помоћ пса водича сматра се:

- 1) доказ о стеченим знањима, способностима и вештинама за кретање са псом водичем - за особу која се креће уз помоћ пса водича;
- 2) доказ о завршеној обуци - за пса водича.

а) Лице које није у стању да попуни гласачки листић

Члан 24.

(1) Бирач који не може сам да попуни гласачки листић (слепо лице, лице са другим видовима инвалидитета или неписмено лице) има право да на бирачко место поведе помагача који ће уместо њега попунити гласачки листић онако како му бирач одреди.

(2) У Записник о раду бирачког одбора се уписује:

- укупан број бирача одређене националне мањине који су гласали уз помоћ помагача,
- колико је од тог броја гласало слепих лица, колико лица са другим видовима инвалидитета и колико неписмених лица,
- под којим редним бројевима су ти бирачи уписани у извод из бирачког списка.

б) Лице које није у стању да дође на бирачко место

Члан 25.

(1) Бирач који није у стању да гласа на бирачком месту (немоћно или спречено лице) обавештава бирачки одбор најкасније до 11,00 часова на дан гласања, да жели да гласа и којој националној мањини припада.

(2) Гласање бирача ван бирачког места може се обавити само на подручју које обухвата бирачко место.

(3) Немоћним и спреченим лицима сматрају се лица која из здравствених разлога нису у могућности да дођу на бирачко место, особе са инвалидитетом и немоћна стара лица.

(4) Немоћним и спреченим лицима не сматрају се лица која због природе посла који обављају нису у могућности да у време док је бирачко место отворено обаве гласање на бирачком месту.

(5) Пошто утврди да је немоћно или спречено лице у смислу става 3. овог члана уписано у извод из бирачког списка и да се налази на подручју које обухвата бирачко место, председник бирачког одбора задужује три члана или заменика члана бирачког одбора (повереници бирачког одбора) да спроведу гласање ван бирачког места.

(6) Повереници бирачког одбора одлазе код бирача, утврђују његов идентитет и врше проверу УВ лампом.

(7) Потом повереници бирачког одбора предају бирачу службени коверат у којем се налазе: гласачки листић, збирна изборна листа кандидата за чланове националног савета националне мањине којој бирач припада, потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места и коверат у који ће бити стављен попуњен гласачки листић.

(8) Након тога, повереници бирачког одбора специјалним спрејом обележавају прст бирача, на начин утврђен чланом 20. ових правила.

(9) Пошто упознају бирача с начином гласања, повереници бирачког одбора напуштају просторију у којој бирач гласа.

Члан 26.

(1) Ако бирач није у стању да попуни гласачки листић (слепо лице, лице са другим видовима инвалидитета или неписмено лице), он може да гласа уз помоћ помагача којег сам одреди, на исти начин на који ту помоћ користе слепа лица, лица са другим видовима инвалидитета или неписмена лице која гласају на бирачком месту.

(2) Пошто гласа, бирач потписује потврду о свом изборном праву за гласање ван бирачког места.

(3) Бирач, потом, ставља попуњен и пресавијен гласачки листић у коверат који повереници бирачког одбора пред њим печате жигом на печатном воску.

(4) Тако запечаћен коверат бирач ставља заједно са потписаном потврдом о свом изборном праву у службени коверат који после тога повереници пред њим печате жигом на печатном воску.

(5) Пре печатења службене коверте са потврдом о изборном праву и ковертом са гласачким листићем, повереници бирачког одбора обавезно морају да провере да ли је бирач потписао потврду о изборном праву.

Члан 27.

(1) Одмах по повратку на бирачко место, повереници бирачког одбора предају службени коверат председнику бирачког одбора, који отвара службени коверат у којем се налази потврда о изборном праву и, уколико је потврда потписана, заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка.

(2) Затим председник бирачког одбора отвара запечаћени коверат у којем је гласачки листић и, затим, тај гласачки листић убацује у гласачку кутију.

(3) Ако потврда о изборном праву није потписана, сматра се да бирач није гласао, што се наводи у записнику о раду бирачког одбора за избор чланова националног савета националне мањине којој бирач припада, као догађај од значаја за гласање.

(4) У случају из става 3. овог члана, запечаћени коверат са гласачким листићем се не отвара, већ се тако запечаћен после гласања предаје Радном телу у коверти са неупотребљеним гласачким листићима.

(5) Бирачки одбор уноси у записник о раду бирачког одбора одређене националне мањине:

- укупан број бирача те националне мањине који су гласали ван бирачког места;

- колико је од тог броја гласало лица која нису могла да дођу на бирачко место из здравствених разлога, колико лица са инвалидитетом и колико немоћних старих лица,

- под којим редним бројевима су ти бирачи уписани у извод из бирачког списка.

(6) Приликом примопредаје изборног материјала после гласања, бирачки одбор, уз остали изборни материјал, Радном телу предаје потписане потврде о изборном праву бирача који су гласали ван бирачког места, разврстане за сваку националну мањину у посебним ковертама.

VII. ОДРЖАВАЊЕ РЕДА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 28.

(1) Бирачки одбор је дужан да одржава ред на бирачком месту.

(2) Ако се на бирачком месту наруши ред, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави. Разлози за прекид гласања и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора.

(3) Ако је прекид гласања трајао дуже од једног часа, гласање се продужава за онолико времена колико је прекид трајао.

Члан 29.

(1) Забрањено је задржавање на бирачком месту свих лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора.

(2) На бирачком месту забрањено је коришћење мобилних телефона и других средстава веза и комуникација, као и фото-апарата и камера.

(3) На бирачком месту је забрањено да се, ван службене евиденције у изводима из бирачког списка, праве спискови бирача који су изашли на гласање (уписивањем имена или редног броја из извода из бирачког списка бирача који су изашли, или нису изашли на гласање).

(4) Изузетно, дозвољено је да чланови бирачког одбора који су задужени да рукују изводима из бирачког списка, уписивањем цртица на посебном листу хартије, воде евиденцију о излазности бирача и да податке о излазности саопштавају свим члановима бирачког одбора.

(5) Повреда забрана из ст. 1, 2. и 3. овог члана сматра се нарушавањем реда на бирачком месту.

Члан 30.

(1) Припадници полиције на дужности могу ући на бирачко место само ако су на бирачком месту нарушени ред и мир, на позив председника бирачког одбора или Радног тела.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, полицајац у униформи може да уђе на бирачко место на којем је уписан у извод из бирачког списка да би гласао, под условом да не носи оружје и друга средства принуде.

Члан 31.

Представници медија могу да буду присутни на бирачком месту само ради припреме извештаја о току гласања на бирачком месту.

VIII. ПОЛОЖАЈ ПРЕДСТАВНИКА ПРЕДЛАГАЧА ИЗБОРНИХ ЛИСТА И ПОСМАТРАЧА

Члан 32.

Лицима која се налазе на списковима овлашћених представника предлагача изборних листа, односно списковима домаћих или страних посматрача и њихових преводилаца, достављеним бирачком одбору од стране Републичке изборне комисије преко Радног тела, и који имају акредитације које им је издала Републичка изборна комисија, бирачки одбор је дужан да омогући да несметано надгледају све фазе рада бирачког одбора, почев од припреме за отварање бирачког места до завршетка рада на утврђивању резултата гласања.

Члан 33.

(1) Бирачки одбор је дужан да у записник о раду бирачког одбора унесе податке о присутним представницима предлагача изборних листа и посматрачима, водећи, при томе, рачуна да се подаци о представницима предлагача изборних листа, уколико се на бирачком месту гласа за избор чланова више националних савета, унесе у записник о раду бирачког одбора само за одговарајућу националну мањину, док се подаци о посматрачима унесе у записнике о раду бирачког одбора за сваку националну мањину.

(2) Бирачки одбор може да са бирачког места удаљи представника предлагача изборне листе или посматрача ако се не придржавају правила о одржавању реда на бирачком месту, ако на бирачком месту користе мобилни телефон или друга средства веза и комуникација, а посебно ако ометају рад бирачког одбора.

(3) Бирачки одбор је дужан да о удаљењу представника предлагача изборне листе или посматрача и разлозима за удаљење одмах обавести Републичку изборну комисију, преко Радног тела.

IX. ЗАТВАРАЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА

Члан 34.

(1) Бирачко место се затвара у 20,00 часова.

(2) Бирачима који су се затекли на бирачком месту приликом затварања бирачког места, омогућава се да гласају.

(3) Као бирач који се затекао на бирачком месту сматра се бирач који се у 20,00 часова налази на бирачком месту или непосредно испред.

(4) Бираче који се затекну на бирачком месту бирачки одбор обавештава да могу да гласају.

(5) Председник бирачког одбора дужан је да одреди члана или заменика члана бирачког одбора који ће да утврди број бирача који су се затекли на бирачком месту, утврди редослед по коме они гласају, стане иза

последњег затеченог бирача како би означио крај реда и сачека да гласају сви бирачи који су се затекли на бирачком месту.

Х. УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

Члан 35.

(1) После затварања бирачког места бирачки одбор утврђује резултате гласања на бирачком месту.

(2) Утврђивању резултата гласања морају да присуствују сви чланови бирачког одбора или њихови заменици.

(3) Током утврђивања резултата гласања, бирачки одбор прво попуњава контролни формулар за проверу логичко-рачунске исправности резултата гласања на бирачком месту (у даљем тексту: контролни формулар).

(4) Након попуњавања контролног формулара, врши се логичко-рачунска контрола утврђених резултата гласања, да би се, тек пошто се утврди да су резултати логичко-рачунски исправни, они уписали у Записник о раду бирачког одбора на утврђивању резултата гласања на бирачком месту.

а) Поступак попуњавања контролног формулара

Члан 36.

Поступак попуњавања контролног формулара спроводи се према следећој процедури:

1) прво се на основу броја бирача уписаних у извод из бирачког списка, списак накнадних промена у бирачком списку, ако је достављен уз извод из бирачког списка, и у посебан извод из бирачког списка за гласање бирача који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, ако гласају на том бирачком месту, утврђује **укупан број уписаних бирача на бирачком месту**, који се уписује у рубрику 13.1. контролног формулара;

2) затим се пребројавају бирачи који су заокружени у изводу из бирачког списка, списку накнадних промена у бирачком списку и посебном изводу из бирачког списка и тако се утврђује **број бирача који су гласали**, који се уписује у рубрику 13.2. контролног формулара;

3) након тога се у рубрику 13.3. контролног формулара уписује **број примљених гласачких листића**;

4) потом се пребројавају **неупотребљени гласачки листићи** и тај број се уписује у рубрику 13.4. контролног формулара;

5) након тога се **отвара гласачка кутија и проверава да ли се у њој налази Контролни лист**;

6) потом се пребројавају гласачки листићи у гласачкој кутији и тако се утврђује **број употребљених гласачких листића** који се уписује у рубрику 13.5. контролног формулара;

7) гласачки листићи се, затим, **разврставају на важеће и неважеће**;

8) **пребројавају се прво неважећи гласачки листићи** и тај број се уписује у рубрику 13.6. контролног формулара;

9) затим се **пребројавају сви важећи гласачки листићи** и тај број се уписује у рубрику 13.7. контролног формулара;

10) након тога се **важећи гласачки листићи разврставају по изборним листама**, утврђује се број гласова који је дат свакој изборној листи и сваки од тих бројева се уписује у одговарајуће поље у табели у оквиру рубрике 13.8. контролног формулара.

Члан 37.

(1) Бирачки одбор мора да обрати пажњу да Контролни лист случајно не уброји међу гласачке листиће.

(2) У случају да неки бирачки одбор залепи један гласачки листић на гласачку кутију, тај гласачки листић, након гласања треба да уброји међу неупотребљене гласачке листиће.

(3) У случају из члана 27. став 3. ових правила, када бирач који је гласао ван бирачког места није потписао потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места, бирачки одбор треба да гласачки листић тог бирача, који се налази у запечаћеној коверти и тако предаје Радном телу, уброји међу неупотребљене гласачке листиће.

б) Разликовање важећег и неважећег гласачког листића

Члан 38.

(1) Неважећи гласачки листић јесте непопуњени гласачки листић, као и гласачки листић који је попуњен тако да се не може поуздано утврдити за коју је изборну листу бирач гласао, на пример:

1) гласачки листић на коме је бирач заокружио или подвукао више од једног редног броја испред назива изборних листа;

2) гласачки листић на коме је бирач заокружио или подвукао назив више од једне изборне листе;

3) гласачки листић на коме је бирач заокружио или подвукао име више од једног носиоца изборне листе.

(2) Важећи гласачки листић јесте онај на коме је заокружен један редни број испред назива изборне листе, као и гласачки листић који је попуњен на начин из којег се са сигурношћу може закључити за кога је бирач гласао, на пример:

1) ако је на гласачком листићу бирач заокружио или подвукао име и презиме првог кандидата на изборној листи;

2) ако је на гласачком листићу бирач заокружио или подвукао назив или део назива једне изборне листе;

3) ако је на гласачком листићу бирач истовремено заокружио или подвукао редни број и назив изборне листе и име и презиме првог кандидата на тој изборној листи;

4) ако је на гласачком листићу бирач заокружио или подвукао име једног носиоца изборне листе;

5) ако је на гласачком листићу бирач истовремено заокружио или подвукао име и презиме првог кандидата на изборној листи и име носиоца те изборне листе.

(3) Ако је гласачки листић попуњен на начин из кога се може поуздано утврдити за коју изборну листу је бирач гласао, он ће бити важећи упркос томе:

- што су на гласачком листићу исписани или нацртани коментари, паролe и друге поруке;
- што су друге изборне листе прецртане.

XI. ЛОГИЧКО-РАЧУНСКА КОНТРОЛА УТВРЂЕНИХ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

Члан 39.

(1) Пошто попуни контролни формулар и утврди резултате гласања на бирачком месту на начин из члана 36. ових правила, бирачки одбор је дужан да изврши логичко-рачунску контролу утврђених резултата које је уписао у контролни формулар.

(2) Логичко-рачунска контрола из става 1. овог члана обухвата: рачунско слагање података о бирачима, рачунско слагање података о бирачима и гласачким листићима и рачунско слагање података о гласачким листићима и гласовима.

а) Рачунско слагање података о бирачима

Члан 40.

(1) Укупан број бирача одређене националне мањине који су гласали (рубрика 13.2. контролног формулара) једнак је броју бирача који су заокружени у изводу из бирачког списка, у списку накнадних промена у бирачком списку, ако је достављен уз извод из бирачког списка и евентуалном посебном изводу из бирачког списка.

(2) Укупан број бирача одређене националне мањине који су гласали (рубрика 13.2. контролног формулара) може бити само једнак или мањи од броја бирача уписаних у изводу из бирачког списка те националне мањине, у списку накнадних промена у бирачком списку и евентуалном посебном изводу из бирачког списка (рубрика 13.1. контролног формулара).

б) Рачунско слагање података о бирачима и гласачким листићима

Члан 41.

(1) Број употребљених гласачких листића за избор чланова националног савета одређене националне мањине (број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији - рубрика 13.5. контролног формулара) може бити само једнак или мањи од броја бирача те националне мањине који су гласали (рубрика 13.2. контролног формулара).

(2) Број примљених гласачких листића за избор чланова националног савета одређене националне мањине (рубрика 13.3. контролног формулара) треба да буде једнак збиру: броја неупотребљених гласачких листића за избор чланова националног савета одређене националне мањине (рубрика 13.4. контролног формулара) и броја бирача те националне мањине који су гласали (рубрика 13.2. контролног формулара).

в) Рачунско слагање података о гласачким листићима и гласовима

Члан 42.

(1) Број употребљених гласачких листића за избор чланова националног савета одређене националне мањине (број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији - рубрика 13.5. контролног формулара) треба да буде једнак збиру: броја неважећих гласачких листића (рубрика 13.6. контролног формулара) и броја важећих гласачких листића за избор чланова националног савета одређене националне мањине (рубрика 13.7. контролног формулара).

(2) Број важећих гласачких листића за избор чланова националног савета одређене националне мањине (рубрика 13.7. контролног формулара) треба да буде једнак збиру бројева гласова које су добиле све изборне листе за избор чланова националног савета одређене националне мањине (табела у рубрици 13.8. контролног формулара).

XII. ПОПУЊАВАЊЕ ЗАПИСНИКА О РАДУ БИРАЧКОГ ОДБОРА

Члан 43.

(1) Пошто констатује да су након извршене логичко-рачунске контроле у складу са одредбама чл. 40. до 42. ових правила, резултати гласања логичко-рачунски исправни, бирачки одбор приступа попуњавању Записника о раду бирачког одбора, тако што прво треба да провери да ли је попунио прве четири тачке Записника, након чега у Записник читко уписује:

1) податке о гласању бирача на бирачком месту уз помоћ помагача (рубрика 5. Записника);

2) податке о гласању бирача ван бирачког места (рубрика 6. Записника);

3) да ли је у гласачкој кутији пронашао Контролни лист (рубрика 11.3. Записника);

4) укупан број уписаних бирача (из рубрике 13.1. контролног формулара у рубрику 13.1. Записника);

5) број бирача који су гласали (из рубрике 13.2. контролног формулара у рубрику 13.2. Записника);

6) број примљених гласачких листића (из рубрике 13.3. контролног формулара у рубрику 13.3. Записника);

7) број неупотребљених гласачких листића (из рубрике 13.4. контролног формулара у рубрику 13.4. Записника);

8) број употребљених гласачких листића (из рубрике 13.5. контролног формулара у рубрику 13.5. Записника);

9) број неважећих гласачких листића (из рубрике 13.6. контролног формулара у рубрику 13.6. Записника);

10) број важећих гласачких листића (из рубрике 13.7. контролног формулара у рубрику 13.7. Записника);

11) број гласова датих за сваку изборну листу (из табеле у оквиру рубрике 13.8. контролног формулара у одговарајуће поље у табели у оквиру рубрике 13.8. Записника).

Члан 44.

(1) Пошто заврши са уписивањем резултата гласања у Записник о раду бирачког одбора, бирачки одбор:

1) Контролни лист ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује да је у њему контролни лист;

2) неупотребљене гласачке листиће ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује назив националне мањине и да су у њему неупотребљени гласачки листићи;

3) неважеће гласачке листиће ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује назив националне мањине и да су у њему неважећи гласачки листићи;

4) све важеће гласачке листиће ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује назив националне мањине и да су у њему важећи гласачки листићи;

5) потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује назив националне мањине и да су у њему потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места.

(2) На свим ковертама из става 1. овог члана **обавезно** треба да буде наведен и назив општине/града и број бирачког места.

Члан 45.

У Записник о раду бирачког одбора уносе се и примедбе чланова и заменика чланова бирачког одбора, као и представника предлагача изборних листа.

Члан 46.

(1) Записник о раду бирачког одбора потписују сви чланови, односно заменици чланова бирачког одбора.

(2) Ако Записник о раду бирачког одбора не потпишу сви чланови бирачког одбора, то се констатује у записнику о раду бирачког одбора и уз то се евентуално наводе и разлози због којих записник није потписан од стране свих чланова бирачког одбора, или њихових заменика.

Члан 47.

(1) Записник о раду бирачког одбора израђује се на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија и штампа се у шест примерака, од којих се:

- први примерак **обавезно** доставља Радном телу;
- други примерак истиче на бирачком месту на јавни увид;
- преостала четири примерка уручују представницима предлагача изборних листа који су освојили највећи број гласова на бирачком месту, ако су присутни на бирачком месту.

XIII. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О УТВРЂИВАЊУ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА У СЛУЧАЈУ ДА СЕ НА БИРАЧКОМ МЕСТУ ГЛАСА ЗА ИЗБОР ЧЛАНОВА ВИШЕ НАЦИОНАЛНИХ САВЕТА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Члан 48.

(1) Ако се на бирачком месту гласа за избор чланова више националних савета националних мањина, бирачки одбор поступа тако што процедуру описану у чл. 36. до 46. ових правила примењује за избор сваког националног савета посебно, почев од националне мањине са највећим бројем уписаних бирача на бирачком месту, закључно са националном мањином са најмањим бројем уписаних бирача на бирачком месту.

(2) У случају из става 1. овог члана, бирачки одбор, по затварању бирачког места и окончању гласања, прво приступа утврђивању резултата гласања за избор националног савета са највећим бројем уписаних бирача на бирачком месту.

(3) Пошто отвори гласачку кутију и утврди да ли се у њој налази Контролни лист, како је то предвиђено у члану 36. тачка 5) ових правила, бирачки одбор треба прво да разврста све гласачке листиће који се налазе у гласачкој кутији према националним мањинама, након чега наставља са процедуром утврђивања резултата гласања за избор чланова националног савета националне мањине са највећим бројем бирача на бирачком месту.

(4) Пошто заврши попуњавање Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор чланова националног савета националне мањине са највећим бројем уписаних бирача на бирачком месту и пошто четири примерка тог записника уручи представницима предлагача изборних листа, ако су присутни, бирачки одбор понавља процедуру описану у чл. 36. до 46. ових правила ради утврђивања резултата гласања за избор чланова националног савета националне мањине са следећим највећим бројем уписаних бирача и тако редом док се не утврде резултати гласања на изборима за чланове свих националних савета који се бирају на том бирачком месту.

(5) Сви записници о раду бирачког одбора се на бирачком месту истичу тек пошто бирачки одбор утврди резултате гласања, односно попуни записник о раду за избор чланова последњег националног савета који се бира на бирачком месту.

XIV. ДОСТАВЉАЊЕ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Члан 49.

(1) Пошто утврди резултате гласања на бирачком месту, бирачки одбор одређује лица која ће, уз председника бирачког одбора, односно заменика председника бирачког одбора, бити одговорна за предају изборног материјала Радном телу, што се констатује у Записнику о раду бирачког одбора.

(2) Бирачки одбор без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од часа затварања бирачког места предаје Радном телу у згради општине/града, следећи изборни материјал:

1) прве примерке записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на изборима за чланове сваког националног савета који су бирани на бирачком месту,

2) изводе из бирачког списка и посебне изводе из бирачког списка по којима се гласало на бирачком месту на изборима за чланове сваког националног савета,

3) запечаћени коверат у којем је Контролни лист,

4) запечаћене коверте у које су стављени неупотребљени гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савета који је биран на бирачком месту посебно,

5) запечаћене коверте у које су стављени неважећи гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савета који је биран на бирачком месту посебно,

6) запечаћене коверте у које су стављени важећи гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савета који је биран на бирачком месту посебно,

7) запечаћене коверте у које су стављене потписане потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места за гласање на изборима за чланове сваког националног савета посебно,

8) сигурносну затворницу која је коришћена за печећење вреће са изборним материјалом приликом примопредаје изборног материјала између Радног тела и бирачког одбора пре гласања,

9) остали изборни материјал.

(3) Приликом предаје изборног материјала, бирачки одбор ће строго водити рачуна да не помеша изборни материјал за спровођење избора за чланове националних савета различитих националних мањина.

(4) Преостали материјал (идентификационе картице, гласачку кутију, параване за гласање, УВ лампе, прибор за писање и др) бирачки одбор предаје општинском/градском органу управе.

(5) О примопредаји из става 2. овог члана саставља се записник на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија. Један примерак овог записника чува се у општинском/градском органу управе најмање четири године, док један примерак Радно тело обавезно предаје Координатору Републичке изборне комисије.

(6) Пошто се обави примопредаја материјала из става 2. овог члана, материјал из става 2. тач. 3) до 6) и тачке 8) овог члана ставља се у врећу за одлагање изборног материјала, која се у присуству чланова Радног тела и чланова бирачког одбора који су предали материјал печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји из става 5. овог члана. Врећа мора да буде обележена налепницом која садржи назив града/општине и редни број бирачког места.

(7) Записници о раду бирачког одбора, изводи из бирачког списка, посебни изводи из бирачког списка и коверте са потврдама о изборном праву за гласање ван бирачког места не стављају се у врећу са осталим изборним материјалом, већ их Радно тело пакује одвојено од осталог изборног материјала и тако одвојено предаје Координатору Републичке изборне комисије.

Члан 50.

Приликом предаје изборног материјала, председник бирачког одбора, односно заменик председника бирачког одбора, дужан је да Радном телу и општинском/градском органу управе достави и по један примерак

евиденције о присутности чланова и заменика чланова бирачког одбора на бирачком месту.

XV. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 51.

Ова правила ступају на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

02 Број: 013-87/18

У Београду, 21. августа 2018. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЕДНИК

Владимир Димитријевић